

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7Co/31/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7217202428
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7217202428.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a JUDr. Ludviky Bodnárovej v právnej veci navrhovateľa PhDr. Z. P., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v H. na K. ul. č. XX, proti oprávneným v 1. rade S. P., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v H. na E. ul. č. X a v 2. rade O. P., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v H. na E. ul. č. X, obom zastúpeným splnomocnencom JUDr. Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcim v H. na G. ul. č. XX, v konaní o zmenu vyživovacej povinnosti pre plnoleté deti, o odvolaní navrhovateľa a oprávnenej v 1. rade proti rozsudku Okresného súdu Košice II č.k. 14Pc 16/2017 - 196 zo dňa 04.08.2017 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie okrem odvolaní nenapadnutých výrokov o zastavení konania v časti návrhu navrhovateľa na zníženie výživného voči oprávnenej S. P. za obdobie od 06.02.2017 do 22.05.2017, uložení informačnej povinnosti O. P. a S. P., vrátení výživného zo strany O. P. a trovách konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že:

- zastavil konanie v časti o návrhu na zníženie výživného zo strany navrhovateľa voči oprávnenej S. P., za obdobie od 06.02.2017 do 22.05.2017.

- zmenil rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 25.03.2013 č. k. 22P/146/2010-361 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24.10.2013, č.k. 7Co/54/2013-401 vo výroku o výživnom tak, že výživné zo strany navrhovateľa pre oprávnenú S. P. zvýšil zo sumy 200 Eur mesačne na sumu 300 Eur mesačne od 03.05.2017 do 22.05.2017, od 23.05.2017 do 31.12.2017 znížil výživné zo strany navrhovateľa z vyživovacej povinnosti voči oprávnenej S. P. zo sumy 200 Eur mesačne na sumu 50 Eur mesačne a od 01.01.2018 vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči oprávnenej S. P. zrušil s tým, že výživné je navrhovateľ povinný poukazovať k rukám oprávnenej S. P. vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

- dlh na výživnom za obdobie od 03.05.2017 do 22.05.2017 vo výške 64,60 Eur zaviazal navrhovateľa uhradiť do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku k rukám oprávnenej S. P..

- oprávnenej S. P. uložil povinnosť vrátiť navrhovateľovi výživné za obdobie od 23.05.2017 do 31.07.2017 vo výške 343,56 Eur do 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

- návrh oprávnenej S. P. na zvýšenie výživného v prevyšujúcej časti zamietol

- zmenil rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 25.03.2013, č. k. 22P/146/2010-361 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24.10.2013, č. k. 7Co/54/2013-401 vo výroku o výživnom

tak, že zvýšil výživné zo strany navrhovateľ pre oprávnenú O. P., zo sumy 200 Eur mesačne na sumu 350 Eur mesačne s tým, že výživné je navrhovateľ povinný poukazovať k rukám oprávnenej vždy do 15. dňa v mesiaci vopred od 03.05.2017 opakovane do budúca.

- dlh na výživnom za obdobie od 03.05.2017 do 31.07.2017 vo výške 440,36 Eur zaviazal navrhovateľa uhradiť do 60 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku k rukám oprávnenej O. P..

- zamietol návrh navrhovateľa na zníženie výživného voči oprávnenej O. P..

- zastavil konanie v časti o návrhu navrhovateľa na uloženie informačnej povinnosti oprávnených O. P. a S. P. a v časti o návrhu navrhovateľa na vrátenie výživného zo strany O. P..

2. V zákonom stanovenej lehote podali proti rozsudku odvolania navrhovateľ aj oprávnená v 1. rade S. P..

3. Navrhovateľ podal odvolanie proti výroku rozsudku o zvýšení výživného pre oprávnenú v 2. rade O. P. a o dlžnom výživnom, ktoré doplnil podaním zo dňa 14.09.2017. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom a neúplne a nesprávne posúdenie príjmových a majetkových pomerov oboch rodičov, ktorí sa majú podieľať na vyživovacej povinnosti oprávnených. Zastával názor, že životná úroveň oprávnených výrazne prekračuje jeho životnú úroveň, hoci si napriek svojmu veku, zdravotnému stavu a finančným problémom vždy riadne plnil vyživovaciu povinnosť tak ako mu bola súdom určená. O vysokej životnej úrovni oprávnených svedčí viacero údajov uvádzaných v priebehu súdneho procesu, napríklad používanie leteckej dopravy ako bežného štandardu cestovania alebo využívanie osobnej trénerky v rámci voľného času. Oprávnené nepreukázali výraznú zmenu v ich pomeroch a relevantné zvýšenie ich mesačných výdavkov, pričom poukazovali na neopodstatnené výdavky ich matky v súvislosti s domácnosťou v čase, keď obe oprávnené študovali mimo svojho bydliska a ich matka bývala sama. Poukázal na skutočnosť, že matka oprávnených zdedila po svojom bratovi byt a finančné prostriedky, z ktorých financuje svoje potreby a potreby oprávnených. Domnieval sa, že matka predmetný byt prenajíma a má z toho príjem. Vytýkal súdu prvej inštancie, že sa podrobne zaoberal jeho majetkovými pomermi, ale neskúmal pomery na strane matky oprávnených. Zdôraznil, že aj v čase poslednej úpravy výživného boli obe oprávnené študentkami vysokej školy, pričom táto skutočnosť bola zohľadnená pri určení výšky výživného. V prípade oprávnenej v 2. rade O. navyše došlo k prestupu a pokračovaniu v štúdiu na vysokej škole v mieste jej bydliska, čo má za následok zníženie jej výdavkov v porovnaní so štúdiom mimo miesta bydliska. Poukázal na skutočnosť, že obe plnoleté oprávnené sú vo veku 25 rokov, teda si môžu aj popri štúdiu zabezpečiť určitý príjem, čo však z vlastnej vôle odmietajú. Uviedol, že po skončení bakalárskeho štúdia O. a jej pokračovaní v magisterskom štúdiu sa už nebude jednať o nadštandardnú, ale obvyklú dĺžku štúdia bez nutnosti platiť školné v sume 600 Eur. Navyše predmetné školné vo výške 600 Eur bolo oprávnenej v 2. rade znížené o 75 % s ohľadom na vážne zdravotné dôvody spôsobujúce predĺženie štúdia. Zastával názor, že súd prvej inštancie nedostatočne zohľadnil jeho životné výdavky, medzi ktoré patrí platenie hypotekárneho úveru a potrebu zvýšenia mesačných splátok úveru, aby splácanie hypotéky pre neho nepredstavovalo na dôchodku neúnosný výdavok. Súčasne je nútený našetriť si sumu 5 000 Eur na vyriešenie jeho zdravotného problému s rukami. Uviedol, že jeho príjem bol od poslednej úpravy výživného zvýšený približne o 19 %, preto nie je dôvodné zvýšenie sumy výživného pre oprávnenú v 2. rade na takmer dvojnásobok pôvodnej sumy, keďže suma takto zvýšeného výživného nezodpovedá ani nárastu jeho príjmu ani nárastu študijných nákladov oprávnenej. Domnieval sa, že zníženie vyživovacej povinnosti na jednu oprávnenú osobu neodôvodňuje automaticky zvýšenie vyživovacej povinnosti na druhú oprávnenú osobu. Navrhol rozsudok v napadnutom výroku zmeniť a návrh oprávnenej v 2. rade O. P. na zvýšenie výživného zamietnuť a zaviazat' ho prispievať na jej výživu sumou 150 Eur mesačne od 06.02.2017 do budúca.

4. Oprávnená v 1. rade S. P. podala odvolanie proti výrokom rozsudku o zmene vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči nej, dlžnom výživnom, o uloženej povinnosti vrátiť navrhovateľovi výživné za obdobie od 23.05.2017 do 31.07.2017, zamietnutí jej návrhu na zvýšenie výživného. Namietala, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, vec nesprávne právne posúdil a napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Uviedla, že počas posledného ročníka vysokej školy sústavne prejavovala záujem o nájdenie si zamestnania v odbore, ktorý vyštudovala, pričom sa zúčastnila viacerých výberových konaní, avšak bezúspešne, pričom hlavným dôvodom neprijatia do pracovného pomeru bola absencia praxe a skúseností. Bolo jej doporučené absolvovať stáž a odborné kurzy, čo by zvýšilo jej šance zamestnať

sa. Absolvovaním kurzu SAIL, ktorý organizujú baltické univerzity sa rozšíria jej vedomosti z danej problematiky a zvýši sa možnosť jej uplatnenia na trhu práce. Stáž nie je možné prerušiť ani sa počas nej zamestnať, čo jednoznačne preukazuje, že ide o pokračovanie v príprave na budúce povolanie, čo súd prvej inštancie nedostatočne posúdil. Prijatím ponuky na účasť na predmetnej stáži sa dostala do neriešiteľnej finančnej situácie, keďže je bez akéhokoľvek príjmu, avšak bez absolvovania kurzu SAIL a absolventskej stáže nemá možnosť získať zamestnanie. Príspevok z grantového programu Erasmus na absolventskej stáži predstavuje sumu 500 Eur mesačne, pričom uvedenú sumu bude potrebné vynaložiť len na ubytovanie v Bruseli, pričom ostatné výdavky si musí hradiť sama. Tento príspevok je navyše absolventom poskytovaný až približne po 1 mesiaci od začiatku stáže. V prípade, ak by stáž neabsolvovala, zmarila by tým šancu na získanie zamestnania primeraného svojmu vzdelaniu a bola by nútená prijať nekvalifikované zamestnanie. Vyjadřila ľútosť nad tým, že sa jej ani jej sestre ani po viacerých snahách nepodarilo obnoviť kontakt s navrhovateľom a to aj napriek tomu, že sa ho opakovane snažili osobne navštíviť v jeho byte na H. ulici v H.. Zo strany navrhovateľa nebola prejavovaná žiadna snaha o nadviazanie kontaktu. Navrhla rozsudok v napadnutých výrokových zmeniť a zvýšiť výživné zo strany navrhovateľa zo sumy 200 Eur na sumu 350 Eur mesačne od 03.05.2017 do budúca.

5. Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu oprávnenej v 1. rade uviedol, že oprávnená v 1. rade neuviedla žiadne nové skutočnosti než tie, ktoré už boli uvedené v konaní pred súdom prvej inštancie. Opätovne poukázal na skutočnosť, že stáž oprávnenej v Bruseli je krytý grantom, pričom ceny za ubytovanie sa pohybujú už od sumy 370 Eur. Uviedol, že existujú aj iné spôsoby kontaktu ako je osobná návšteva pokiaľ existuje skutočný záujem. Argumenty oprávnenej považoval za bezpredmetné.

6. Oprávnená v 2. rade O. P. vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že opodstatnenosť zvýšenia výživného bola súdu preukázaná písomnými dôkazmi. Dôvody uvádzané navrhovateľom v podanom odvolaní považovala za účelové. Uviedla, že z dedičstva po bratovi jej matky boli v prevažnej miere uhradené jeho dlhy, keďže sa počas života značne zadlžil. Byt, ktorý je vo vlastníctve jej matky, si matka musela zakúpiť, pretože počas vyporiadania BSM navrhovateľ trval na tom, aby bol ich spoločný byt určený do jeho vlastníctva. Rovnako poukázala na skutočnosť, že jej sestra S. bola nútená v súvislosti s cestou na stáž použiť leteckú dopravu, ktorá je rýchlejšia a v mnohých prípadoch aj finančne výhodnejšia. Pripojila listiny preukazujúce absolvovanie a dĺžku stáže oprávnenej v 1. rade.

7. Navrhovateľ vo vyjadrení k vyjadreniu oprávnenej v 2. rade uviedol, že správanie sa oboch oprávnených je v rozpore s dobrými mravmi a je prejavom absolútnej neúcty k nemu ako ich otcovi. Poukázal na skutočnosť, že oprávnená v 1. rade mu doposiaľ nevrátila nespotrebované výživné tak ako jej to bolo uložené rozhodnutím súdu. Poukázal na to, že oprávnené vo svojich vyjadreniach uvádzajú nepravdivé a klamlivé údaje týkajúce sa bytu zdedeného po matkinom bratovi a jeho dlhoch a taktiež zavádzajú pri tvrdení o vyporiadaní BSM s ich matkou. Spochybnil tvrdenia oprávnenej v 2. rade o výhodnosti leteckej dopravy v porovnaní s inými prostriedkami dopravy.

8. Oprávnená v 2. rade vo vyjadrení k vyjadreniu navrhovateľa uviedla, že tvrdenia navrhovateľa nemajú pre konanie žiaden význam, preto sa k nim nebude vyjadrovať. Uviedla, že oprávnená v 1. rade je po návrate zo stáže zaradená v evidencii uchádzačov o zamestnanie ÚPSVaR.

9. Oprávnená v 1. rade doručila súdu oznámenie, že po absolvovaní kurzu SAIL s nástupom 31.8.2017 nastúpila stáž 22.9.2017, ktorú ukončila 28.2.2018. Celková dĺžka stáže je uvedená v časti prílohy During the Mobility na strane 2. potvrdenia, ktorú príkladá. Následne zaslala oznámenie o jej zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie od 9.4.2018 a vyradení z evidencie od 15.6. 2018 ako aj dohodu o pracovnej činnosti so zamestnávateľom EZÚS Via Carpatia s.r.o. od 18.6.2018

10. Výroky rozsudku, ktorými súd zastavil konanie v časti návrhu navrhovateľa na zníženie výživného voči oprávnenej S. P. za obdobie od 06.02.2017 do 22.05.2017, uložil informačnú povinnosť O. P. a S. P., rozhodol o vrátení výživného zo strany O. P. a o trovách konania, neboli odvolaniami napadnuté, nadobudli právoplatnosť, preto neboli predmetom odvolacieho konania (ust. § 367 ods. 2 CSP)

11. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak

12. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Podľa ust. § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

15. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 a 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a v súlade s ust. § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé, dostatočné a splňajúce požiadavky vyžadované zákonom (ust. § 220 CSP), pričom s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Z tohto dôvodu sa odvolací súd obmedzil len na vyjadrenie k vzneseným odvolacím námietkam účastníkov konania.

16. Odvolací súd poukazuje na ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré vyžaduje, aby k zmene pôvodného rozhodnutia došlo len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, a teda o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov konania. Za zmenu, ktorá odôvodňuje zmenu pôvodného rozhodnutia o výživnom je potrebné považovať aj nárast odôvodnených potrieb dieťaťa (oprávneného), ku ktorým môže dôjsť buď ihneď napríklad v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu, nástupu do školy atď. alebo aj postupne v dôsledku vyššieho veku dieťaťa. Pri rozhodovaní o zmene výživného sa obdobne použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného, v tomto prípade ust. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 a ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že základnými kritériami určenia rozsahu vyživovacej povinnosti sú odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Odôvodnenými potrebami dieťaťa nie sú len potreby na zabezpečenie výživy vo vlastnom zmysle slova, ale aj šatstvo, obuv, náklady na bývanie, potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rôznymi jeho záujmami a so zdravotným stavom. Ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine stanovuje, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, preto ak je životná úroveň rodičov vyššia, je v záujme dieťaťa, aby sa na tejto úrovni podieľalo a malo z nej úžitok aj v budúcnosti. Výška výživného preto môže byť v takomto prípade určená tak, aby zodpovedala aj zvýšeným potrebám dieťaťa. Rovnako je potrebné posudzovať aj odôvodnené potreby plnoletého dieťaťa, pokiaľ dôvodom trvania vyživovacej povinnosti k nemu je okolnosť, že dieťa sa pripravuje na budúce povolanie.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že naposledy bola vyživovacia povinnosť navrhovateľa k oprávneným v 1. a 2. rade určená rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k. 22P 146/2010-361 zo dňa 25.03.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 7Co 54/2013-401 zo dňa 24.10.2013, ktorým bol navrhovateľ zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu oprávnenej v 1. a 2. rade zvýšeným výživným za obdobie od 01.06.2010 do 31.08.2012 každej vo výške 180 Eur mesačne a za obdobie od 01.09.2012 do budúca každej vo výške 200 Eur mesačne vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred. Od predmetnej poslednej úpravy výživného došlo preukázateľne na strane navrhovateľa aj oprávnených v 1. a 2. rade k tak podstatnej a trvalej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu rozsahu doposiaľ určenej výšky výživného.

18. Vo vzťahu k odvolacím námietkam navrhovateľa, ktoré sa týkali zvýšenia výživného pre oprávnenú v 2. rade O. P. odvolací súd uvádza, že zmena výšky výživného je v danom prípade opodstatnená jednak plynutím času, keďže od poslednej úpravy výživného prešlo viac ako 5 rokov a taktiež výrazným nárastom odôvodnených potrieb oprávnenej v 2. rade v súvislosti s jej pribúdajúcim vekom, fyzickým rastom, zhoršeným zdravotným stavom, ale najmä s prípravou na budúce povolanie. V čase poslednej úpravy výživného bola síce oprávnená v 2. rade študentkou 1. ročníka Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, avšak kvôli vážnym zdravotným komplikáciám bola nútená v akademickom roku 2014/2015

prestúpiť na Prírodovedeckú fakultu Univerzity P.J. Šafárika v Košiciach. V súvislosti s prestupom na inú univerzitu a neuznaním niektorých skúšok, štúdium oprávnenej v 2. rade presiahlo štandardnú dĺžku, a preto jej bola uložená povinnosť uhradiť školné vo výške 600 Eur, ktoré jej síce bolo následne na základe žiadosti znížené o 75 % t.j., na sumu 150 Eur (v spise na č.l. 170), avšak nič to nemení na skutočnosti, že oprávnenej v 2. rade vzrástli náklady spojené s pokračovaním v štúdiu na Prírodovedeckej fakulte UPJŠ v Košiciach. Odvolací súd považoval výdavky, ktorými navrhovateľka odôvodňovala svoj návrh na zvýšenie výživného za primerané a zodpovedajúce potrebám iných študentov vysokých škôl, ktoré sú všeobecne známou skutočnosťou, preto o výške týchto výdavkov nemal odvolací súd pochybnosti. Navyše z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že oprávnená v 2. rade má v súvislosti so svojou diagnózou zvýšené výdavky na lieky, lekárske vyšetrenia, stravovanie a nákup špeciálnych potravín. Pokiaľ navrhovateľ namietal, že u oprávnenej v 2. rade došlo k zníženiu jej nákladov v súvislosti so zmenou vysokej školy, ktorá je v mieste jej trvalého bydliska, odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, že hoci oprávnená v 2. rade býva v spoločnej domácnosti spolu so svojou matkou, je taktiež povinná podieľať sa na všetkých nákladoch na bývanie tzn., že určené výživné od povinného má zohľadňovať aj pomernú časť nákladov na bývanie dieťaťa v domácnosti druhého rodiča, ktorý si vyživovaciu povinnosť plní aj osobnou starostlivosťou o dieťa, preto v tomto smere nemožno uvažovať o znížení výdavkov. Súčasne odvolací súd zastáva názor, že zvýšené výživné vo výške 350 Eur mesačne pre oprávnenú v 2. rade zo strany navrhovateľa zohľadňuje taktiež schopnosti, možnosti a celkové majetkové pomery navrhovateľa, ktorého odôvodnené potreby sú vzhľadom na jeho vek ustálené a sú nižšie ako odôvodnené potreby oprávnenej v 2. rade, ktorá sa sústavne pripravuje na výkon povolania, nemá ešte vytvorené stabilné životné podmienky a zázemie, v čoho dôsledku sú jej potreby vyššie ako potreby povinného rodiča, ktorého životné pomery sú zastabilizované. Zistený čistý mesačný príjem navrhovateľa, ktorý v období od 01/2017 do 04/2017 predstavoval sumu 1 430,96 Eur, teda je vyšší ako v dobe predchádzajúcej úpravy výživného (v roku 2013 bol čistý mesačný príjem navrhovateľa 1 200 Eur) umožňuje navrhovateľovi aj po vynaložení všetkých jeho nevyhnutných výdavkov prispievať na výživu oprávnenej v 2. rade sumou 350 Eur mesačne a to s poukazom na prioritu vyživovacej povinnosti vo vzťahu k iným výdavkom povinného rodiča (ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine). Odvolací súčasne prihliadol na skutočnosť, že navrhovateľ okrem oprávnenej v 2. rade už nemá inú vyživovaciu povinnosť, keďže vyživovacia povinnosť k oprávnenej v 1. rade bola súdom zrušená, s oprávnenou v 2. rade sa nestretáva, nestará sa o ňu, ničím jej neprispieva a všetky zvýšené a mimoriadne potreby oprávnenej v 2. rade spojené so štúdiom a osobnou starostlivosťou znáša matka oprávnenej v 2. rade. Z tohto dôvodu boli odvolacie námietky navrhovateľa neopodstatnené a odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie zákonne rozhodol o zvýšení výživného rešpektujúc pritom zákonné kritéria rozhodujúce pre stanovenie rozsahu tejto vyživovacej povinnosti.

19. Rovnako tak odvolací súd považoval za nedôvodné aj odvolacie námietky oprávnenej v 1. rade. Súd prvej inštancie v danom prípade správne diferencovane rozhodol o zmene rozsahu výživného pre oprávnenú v 1. rade, keď od 03.05.2017 (t.j. od podania návrhu) do 22.05.2017 (ukončenia štúdia záverečnou štátnou skúškou) zvýšil výživné pre oprávnenú v 1. rade zo sumy 200 Eur na sumu 300 Eur mesačne, keďže oprávnená v 1. rade mala v uvedenom období preukázateľne zvýšené výdavky na štúdium a náklady spojené s jeho ukončením (odovzdanie záverečnej práce, promócie atď.). Aj napriek tomu, že súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že od 23.05.2017 bola oprávnená v 1. rade schopná samostatne sa živiť, v súlade s návrhom navrhovateľa rozhodol o znížení výživného v období od 23.05.2017 do 31.12.2017 na sumu 50 Eur mesačne, pričom od 01.01.2018 vyživovaciu povinnosť navrhovateľa k oprávnenej v 1. rade správne zrušil. Pokiaľ oprávnená v 1. rade v podanom odvolaní namietala, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa k nej trvala aj po ukončení vysokoškolského štúdia, keďže sa účastou na kurze a absolventskej stáže v Bruseli naďalej sústavne pripravovala na výkon povolania, odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že v zmysle ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Konštatuje, že schopnosť živiť sa sám zákon neviaže na konkrétny okamih v živote dieťaťa ako napr. dosiahnutie určitého veku, ale pre jej posúdenie je vždy potrebné v konkrétnom prípade posudzovať subjektívne skutočnosti toho ktorého dieťaťa vo vzájomnej súvislosti s objektívnymi okolnosťami, ktoré nastali. Za tým účelom je povinnosťou konajúceho súdu vyhodnotiť subjektívne možnosti dieťaťa ako jeho zdravotný stav, či dieťa nadobudlo schopnosť živiť sa samo ukončením sústavnej prípravy na budúce povolanie, alebo tento proces prebieha, posudzovať dĺžku štúdia ako aj jeho sústavnosť a nepretržitosť vo vzájomnej súvislosti s objektívnymi okolnosťami, akými sú miesto

kde dieťa žije, možnosti uplatnenia sa na trhu práce, pracovné ponuky, náklady spojené s bývaním a osamostatnením sa v porovnaní s platobnými podmienkami a iné. Schopnosť dieťaťa, aby sa živilo samo je závislá na tom, kedy sa dieťa stane spôsobilým hradiť svoje odôvodnené potreby z odmeny za prácu, pričom musí ísť o takú prácu, ktorá zodpovedá jeho fyzickým a duševným schopnostiam. Zánik vyživovacej povinnosti však nie je viazaný na reálne získanie zdroja príjmu, či už vo forme zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, ale na potencialitu dosahovania príjmu t.j. keď dieťa nadobudne také schopnosti, že je schopné zabezpečiť si výživu samostatne vlastnou prácou. Vyžaduje sa, aby táto schopnosť napĺňala požiadavku trvalosti tohto stavu, príjem náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. Na jednej strane treba brať do úvahy záujem dieťaťa vo vzťahu k jeho schopnostiam a danostiam, aby získalo vhodné predpoklady na svoje lepšie uplatnenie, na druhej strane je oprávnená požiadavka včasnej realizácie uvedených daností, aby nedochádzalo k zneužívaniu rodičovskej vyživovacej povinnosti len z dôvodu negatívneho postoja k práci. V takomto prípade je potrebné vyhodnotiť dôvody, pre ktoré dieťa aj napriek nadobudnutiu všetkých schopností samé sa živiť žiaden príjem nedosahuje. Vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu trvá zásadne po celú dobu prípravy na budúce povolanie. Je tomu tak vždy, ak dieťa pokračuje vo vysokoškolskom štúdiu, ktoré nadväzuje na stredoškolské štúdium. V zmysle ustálenej súdnej praxe sú pre nadobudnutie schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť dané podmienky ukončením jedného štúdia toho istého stupňa a z tohto hľadiska nie je relevantné napríklad ďalšie štúdium na vysokej škole, ktoré nie je riadnym pokračovaním v štúdiu.

20. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že oprávnená v 1. rade ukončila prípravu na povolanie absolvovaním štúdia v magisterskom študijnom programe, pričom absolvovanie kurzu a následnej absolventskej stáže v zahraničí po ukončení tohto štúdia nemožno považovať za sústavnú prípravu na budúce povolanie, keďže účasť na nich nebola v konaní preukázaná ako nevyhnutná podmienka na získanie zamestnania. Na základe uvedeného je potom možné vyvodiť záver, že oprávnená v 1. rade po ukončení prípravy na svoje povolanie bola schopná sama sa živiť, keď v konaní nebolo preukázané, že by existovali okolnosti, týkajúce sa jej zdravotného stavu alebo schopnosti sa zamestnať, ktoré by jej bránili samostatne uspokojovať svoje potreby. V tomto smere preto ani nepovažoval za potrebné doplniť dokazovanie listinami predloženými oprávnenou v 1. rade týkajúcimi sa účasti a absolvovania stáže, evidencie nezamestnaných a nástupu do zamestnania. Rovnako tak sa odvolací súd stotožňuje s uložením povinnosti oprávnenej v 1. rade vrátiť navrhovateľovi v zmysle ust. § 78 ods. 2 Zákona o rodina nespotrebované výživné za obdobie, v ktorom bolo znížené výživné t.j. od 23.05.2017 do 31.07.2017 vo výške 343,56 Eur. Na základe uvedeného musel odvolací súd konštatovať, že odvolaniu oprávnenej v 1. rade nemožno vyhovieť.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie okrem odvolaním nenapadnutých výrokov o zastavení konania v časti návrhu navrhovateľa na zníženie výživného voči oprávnenej S. P. za obdobie od 06.02.2017 do 22.05.2017, uložení informačnej povinnosti O. P. a S. P., vrátení výživného zo strany O. P. a trovách konania podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny a v celom rozsahu sa stotožnil s jeho dôvodmi (ust. § 387 ods. 2 CSP).

22. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom v pomere hlasov 3: 0 (ust. § 393 ods. 3 druhej vety CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).